

Entrevista

M. P.

Cinta Accensi, autora del llibre 'La ruta de la Taula de Canvi'

“El Renaixement també va ser una època de corrupció i de justícia inquisitiva”

A la presentació del llibre, l'alcaldesa de Tortosa Meritxell Roigé va dir d'ella: “Si Cinta hagués nascut al Renaixement seria una llustrada, ja que canta, compon, balla, fa recerca, llibres...”. Cinta Accensi Martínez (Tortosa, 1978) és llicenciada en Ciència Empresarial, ADE, i graduada en Dret, entre d'altres titulacions. És funcionària en especialitat d'Economia, tot i que treballa en comissió de serveis a l'Institut Joaquín Bau en especialitat de Turisme. També és consultora de la UOC. L'any 2013 va publicar *L'origen de la banca pública a Tortosa. La Taula de Canvis i dipòsits de la ciutat de Tortosa 1587-1590*. Ara, publica un nou llibre basat en una ruta sobre la Taula de Canvis.

Com va nèixer el llibre *La ruta de la taula de canvi*?

La idea del llibre va sorgir d'una conversa que vaig tenir amb la gerent de Visitur Tortosa, Gemma Subirats, empresa dedicada al Turisme, que gestiona el Museu de la Catedral de Tortosa i el de Morella, i oferix el servei de rutes turístiques. En la conversa posàvem de manifest la manca de llibres “ruta” a la ciutat de Tortosa, i que comparant, per exemple, amb Morella, que tenen molt desenvolupat este tema, seria una idea molt atractiva... Així que em vaig posar a fer recerca. *La ruta de la taula de canvi* és un llibre on el seu target són els turistes que visiten Tortosa, o els mateixos tortosins que, amb el llibre a la mà (és petit), puguem anar seguint una ruta i revivint què passava en ple Renaixement a la ciutat.

Què hi podran trobar?

El llibre conté un mapa amb 33 ubicacions, i el contingut del llibre són 33 tastets d'història que no deixaran el lector indiferent. Cada història és un fet real, extret de tres anys de treball i recerca a l'arxiu de Tortosa, cercant els llibres de comptabilitat de la Taula de canvi a la casa de la vila del segle XVI. Cal tenir en compte la dificultat d'esta recerca, ja que cal saber paleografia i

català antic... però gràcies a l'ajuda d'Hilari Muñoz vaig poder, en poc temps, assolir la fita. Estos tastets parlaran de la realitat del segle XVI: el poder de les famílies nobles, les diferències entre els estrats socials, les baralles entre municipis, el pes de la religió a la ciutat, la corrupció que es produïx a l'Ajuntament, on funcionaris fan desaparèixer llibres de comptabilitat i els diners de la caixa sense cap mena d'explicació ni responsables... Tot això provocarà el naixement de la primera banca pública a Tortosa anomenada 'Taula de Canvi'. També s'expliquen els fraus de la Casa de la Diputació i la justícia inquisitiva a la Tortosa del XVI amb la forca i el botxí 'Joan de les Fantasies'.

I què era la Taula de Canvi?

Va ser una de les tretze taules de canvi i dipòsits municipals que hi va haver a la corona d'Aragó del segle XVI fins a la darrera del segle XVII. El seu naixement esdevé per la necessitat de cercar una solució davant el frau i la corrupció que hi ha a la casa de la ciutat. Actualment equivaldria a l'Ajuntament, hisenda, administració de justícia, benestar social, entitat bancària... Era un tot.

Per què vas escollir este tema?

L'any 2013 Hilari Muñoz em va comentar que

a l'arxiu històric de Tortosa, i també a l'arxiu de la catedral hi havia infinitat de documentació econòmica per a fer recerca i fer llibres. Ell em va guiar cap a la Taula de Canvi, ja que la documentació conservada és molta, i mai cap historiador, tal com ell escriu al pròleg d'este llibre, inclos ell, s'havien atrevit a endinsar-se en esta documentació que es basava en la comptabilitat i economia medieval... Llavors, tenint en compte la meua formació acadèmica, vaig decidir intentar-ho i de la primera recerca va sortir *La taula de Canvis i Dipòsits de la ciutat de Tortosa 1587-1590*.

Ens pot avançar alguns punts d'esta ruta?

La ruta comença al carrer Canvis, que és on s'ubicava la Taula. Aquí expliquem quatre elements: la Casa de la Vila, la Taula de Canvi, el Palau Oliver de Boteller, i la Casa de la Diputació del General. La ruta segueix les portes d'entrada de la ciutat del Temple i de Sant Joan i altres espais. El llibre conté dos rutes, la ruta llarga d'unes 3 hores, i la ruta curta de 2 hores, amb la fi-

nalitat d'adaptar-se a tots els públics.

Com veu la difusió del patrimoni a la ciutat?

Sincerament, penso que Tortosa està per explotar, molts de cops ni els mateixos tortosins sabem el que tenim... I això és molt trist i de dol-dre. Crec que cal més iniciativa privada, pública i com diria el meu company d'Institut Emigdi Subirats, també per part del clero amb el seu patrimoni, ja que tota la població podríem sortir-ne beneficiats.

Al Renaixement s'oferirà la ruta?

Sí. Portarà el nom de *Corrupció i poder al segle XVI*. Moltes vegades volem vendre el Renaixement com l'època de màxim esplendor d'una ciutat, quan realment també va ser una de les èpoques amb més diferències entre els estrats socials i una època de corrupció i de justícia inquisitiva. La ruta inclou tres cançons compostes i interpretades per mi mateixa que s'anomenen: *Tenim una gran vila, Magdalena Aldana i El Botxí Joan de les Fantasies*. ■

NÚRIA CARO